

Genoptager skifteretten et bo, fordi arven er fordelt forkert, er det ved lovforslagets § 104 reguleret, i hvilket omfang de øvrige arvinger, legatarer og kreditorer skal tilbagelevere den modtagne arv.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til §§ 103 og 104.

15. Boernes slutning

Et bo afsluttes som hovedregel ved, at der indgives en boopgørelse. Dog skal boopgørelse ikke udarbejdes i boer, der er udleveret til forenklet privat skifte, jf. afsnit 8.2.6. Efter lovforslaget skal boopgørelsen i privatskiftede boer i øvrigt som hidtil indgives senest på 15 måneders-dagen for dødsdagen. Den senest anvendelige skæringsdag for boopgørelsen er et-årsdagen for dødsdagen. Skifteretten tillægges dog en adgang til at dispensere vedrørende dele af boet, der således kan henskydes til tiden efter boets slutning.

Boopgørelsen i boer, der behandles ved bobestyrer, skal fremlægges til godkendelse på et afsluttende bømøde senest 2 måneder efter skæringsdagen. Den seneste skæringsdag, det som udgangspunkt foreslås muligt at anvende, er to-årsdagen for dødsdagen, jf. forslagets § 66, stk. 2. Skifteretten gives dog mulighed for at dispensere fra denne skæringsdag.

Ved lovforslaget tillægges skifteretten endvidere mulighed for til enhver tid at fastsætte en frist for boets afslutning, også inden udløbet af 2 års-fristen, såfremt det af skifteretten skønnes ønskeligt. Det er hensigten, at disse regler skal medvirke til at afkorte behandlingstiden for de bobestyrerbehandlede boer væsentligt.

Skifteretterne skal fortsat kontrollere, om boopgørelserne er behørigt underskrevet, men lovforslaget begrænser skifterettens pligt til revision af boopgørelserne i forhold til den nuværende ordning, hvor samtlige boopgørelser gennemgås af en jurist. Dette hænger sammen med, at skifterettens virksomhed med at beregne boafgift efter forslaget gøres juridiel, hvad den ikke er efter gældende ret.

Lovforslaget lægger op til, at skifteretten skal foretage en egentlig revision i de boer, hvor der er en arving eller legatar, som er repræsenteret ved værge eller skifteværge, idet skifteretten da må påse, at disse arvingers eller legatarers ret ikke bliver tilsidesat. Skifteretten skal endvidere foretage revision i det omfang, en kommunal skattemyndighed anmoder derom. Dette vil typisk kunne være begrundet i et ønske om, at der af hensyn til boafgiftsberegningen sker en nærmere kontrol af, om aktiver og passiver er medtaget i boopgørelsen på korrekt måde. Endelig skal skifteretterne foretage stikprøvevis kontrol af boer, når dette måtte findes hensigtsmæssigt. En re-

vision kan bl.a. omfatte bobestyrerens salærberegning og arvens fordeling.

En betydelig del af boopgørelserne i dødsboer vil således efter lovforslaget ikke længere blive revideret af skifteretterne, da det er hensigten alene at bruge ressourcer på revision, hvor der er et reelt behov af hensyn til beskyttelsesværdige interesser. I de almindelige privatskiftede boer er der således almindeligvis ikke noget behov for revision af hensyn til arvingernes indbyrdes interesser, og i de boer, der behandles af en autoriseret bobestyrer, må behovet for revision anses for minimalt. Det eventuelle behov, der kunne være, tilgodeses ved den ovenfor omtalte mulighed for stikprøvekontrol, ligesom den kommunale skattemyndighed naturligvis altid har mulighed for konkret at anmode om en nærmere angivet revision af et bo.

Lovforslaget vil indebære en forenkling og begrænsning af arbejdet med boernes afslutning, uden at det offentliges interesser dog derved tilsidesættes. De ressourcer, som det offentlige anvender på en revision, der hovedsagelig opretholdes af afgiftsmæssige grunde, findes at burde stå i forhold til afgiftens størrelse. På den baggrund kan der være anledning til en mindre intens revision i de boer, hvor der alene skal betales boafgift og af en mindre afgiftspligtig arvebeholdning og en øget intensitet i forhold til boer, hvor der tillige skal betales tillægsboafgift og af en større afgiftspligtig arvebeholdning.

Endvidere bevirker forslaget om ophævelse af adgangen til at behandle dødsboer ved eksekutorer, at den tunge og bureaukratiske fremgangsmåde ved afslutning og revision af eksekutorboer afløses af forslagets bestemmelser om afslutning og revision af boer, der er behandlet ved bobestyrer.

16. Afgift i forbindelse med behandlingen af dødsboer

Efter de gældende regler i retsafgiftsloven betales der kun skifteafgift af boer, der undergives en egentlig bobehandling, d.v.s. boer der behandles efter reglerne om offentlig skiftebehandling ved skifteretten eller ved eksekutor.

Afgiften beregnes af formuemassen og udgør af de af skifteretten behandlede boer 2 pct. og af de af eksekutorer behandlede boer 1 pct. Dog betales alene halv skifteafgift af de behæftede dele af boet. De skifteafgifter, der betales, står således ikke reelt i forhold til det arbejde, der for skifteretterne og det offentlige i øvrigt er forbundet med den valgte behandlingsmåde.

Af øvrige boer, herunder privatskiftede boer, og boer, der efter skiftelovens § 57, jf. § 62 b, stk. 2, udleveres til en ægtefælle efter 150.000 kr.'s reglen, svares som udgangspunkt ingen skifteafgift. Dette på